

WWW.UNILIB.RS

Универзитетска Библи-
отека.
Бр. Александра ул.

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН

ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

САДРЖАЈ

Савез Градова С. Х. С. уводник г. Др. Мирослава Сто- јадиновића	1
--	---

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Табеле дефицитивних резултата пописа становништва Београда	3
Рад Општинског Одбора:	
а) Записник седнице од 19. априла 1929.	10
Мере за квалитативну поправку пијачног млека	14
Комисија за електричну и гасну централу	14
За целковање дече противу великих богиља	15
Позив регрута	16
Тома Милошевић, председник Општине Цетињско у зва- ничној посети Београдској Општини	17
Наредбе, позиви и саопштења Суда	17

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

О комуналном програму, пише Добр. М. Ст.	19
Модерни начин гашења пожара, пише М. Милосављевић	21
Дечја забавишта, пише Слободан Ж. Видаковић	23
Статути Савеза Градова С. Х. С.	24
Комуналне занимљивости широм света	26
Службени огласи: за лицитације и набавке	27
Уметнички прилог: Београд који нестаје.	

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Год. XXXIII

Београд, 15 маја 1929

Број 7

Годишња претплата	100.— дин.	<i>Излази</i>	Претплату слати упутницом администрацији: Таксени Одсек О. Г. Б. Узун Миркова улица број 1.
На пола године	50.— дин.	<i>двапут</i>	
За три месеца	25.— дин.	<i>месечно</i>	

Д-р Милослав Стојадиновић

Савез Градова Краљевине С. Х. С.

Од прошле године Савез Градова наше Краљевине није се ни једаред састајао. Више узрока објашњавају застој у раду Савеза. Пре свега несређене политичке прилике имале су рђавог одзива и на рад наших градова у опште па су, самим тим утицале негативно и на делатност самог Савеза. Не бих желео да понављам тешко стање које, хвала Богу, постепено предајемо забораву, колико да оправдам застој у раду организације која иначе има све услове да се најправилније развија и напредује. После 6. јануара и за Савез Градова настао је период несметаног рада, а ја лично верујем да ће он оправдати своју егзистенцију и наде које на њега полагамо. Чим су се реорганизовале Општинске Управе саобразно новим приликама одмах смо се бацили на посао оживљавања Савеза.

На овој првој конференцији манифестована је, пре свега, пуна солидарност градова целе Краљевине а то је важно не само за њихову будућност него и за напредак целокупног народа, добрим делом зависног од напретка градова на свима пољима рада и живота. Никада у историји света није могла да се замисли култура једног народа, бар не у већим размерама, без градова као јаког носиоца те културе. Правило је да нагло опадање градова значи неминовно и пад културе на свима линијама о чему историја пружа много примера. — Наши градови су у

несумњивом просперитету после рата. Мали је број ових који показују опадање и они се махом налазе на границама које су силом околности повучене на њихову штету. (Случај с Битољем). Постоји факат напретка и пограничних градова ако су за то пружени саобраћајни, привредни и други услови (случај са Марибором, Суботицом и т. д.). У опште узев велики оквир наше слободне Државе пружа максимум услова за даље развијање градова, а ја верујем да ће идући државни попис утврдити ту појаву као што је већ доказано пописима појединих градских општина.

Увеличавање градског становништва појава је која прати модеран живот свих напредних народа. У томе нема ничега специфично нашег. Овај процес померања снага у корист градова ни у колико и ничим не иде на штету села ако се упоредо и на село као такво буде обратила особита пажња уз чување свих оних лепих особина које га иначе одликују давајући му и нарочита преимућства. О антогонизму села и града не може се говорити тамо где се ради на доношењу посебних мера које диктује природа ових разноликих друштвених организама, бар у погледу социјалне и економске структуре њихове. Веома је смишљено и одговара духу времена да се градови и у Законодавству издвоје као посебна грана државног старања, а то исто важи и за наше село,

које има специфично своје потребе. Са тих разлога разумљива је и тежња представника градова која иде за тим да се реши сплет питања која засецају у интересе градова.

Оснивању овог општег Савеза Градова предходи оснивање мало успешних локалних Савеза у Војводини, Србији, Далмацији и т. д. Недискутујући овог пута целисходност Савеза појединих покрајина али, ето, показало се на делу да општи Савез целе Краљевине има више услова за рад и опстанак чему се можемо само радовати, ово у толико пре јер су у Савезу заступљени сви наши градови.

Готово све културне државе имају своје Савезе Градова. Постоји и Међународни Савез са седиштем у Брислу, а тако исто учестано одржавање конгреса њихових показује и потребу даљег развијања ових установа. Но и поред свега потребу нашег Савеза не бих желео да правдам постојањем сличних установа на страни. Сваки народ има своје типичне одлике, своју индивидуалност и своје потребе из чега органски ничу и његове установе. — Наш Савез, независно од предњих чињеница, намеће се као неодложна потреба садашњице о чему се мора водити рачуна. Читав низ тежња специфично градских даду се лакше остварити кроз Савез и његову делатност но кроз појединачно иступање разједињених и слабих градова. Задатак је момента да се што више удружимо и спајамо до пуног изједначења свих интереса и тежња водећи рачуна о томе да смо један народ и да у једној и недељивој држави нашој морамо бити једно исто. Тај процес међусобног упознавања и стапања представља једну значајну националну појаву која је дошла до лепог изражаја и код оснивања Савеза Градова. Желети је да рад у томе правцу уроди што већим плодом, а да то буде залога у већ показаној свести градова и наглашеној жељи да се рад Савеза у будуће оснажи све новим и значајним иницијативама.

Овога пута извршено је пре свега конституисање нове Управе. Анолого ранијем споразуму и статуту председништво је и на даље у рукама Загреба (Д-р Сркул) докле подпредседништво у рукама Бео-

града и Љубљане. Идућу конференцију у августу месецу одржаћемо у Сплиту и на Цетињу.

Поред конституисања решавали смо о важном економско-финансијском проблему градова па смо се споразумели да Савез упути молбе Господину Председнику Владе молећи га да прихвати реформе за које верујемо да убрзавају процес наше унутрашње консолидације. Имајући у виду значај градова у општем развоју нашег друштва тражили смо олакшице и упрошћавање система финансирања без штете по државне интересе. У вези тога одређена су лица која ће у име Савеза обићи поједине веће градове Европе у циљу проучавања њихових прилика тако да ће се и материјалом са те стране допунити меморандум Савеза који ће се ускоро објавити у виду специјалне књиге.

Поред економско-финансијских проблема дискутовали смо и о свима другим комуналним питањима, а нарочито је наглашена жеља да се што пре донесу савремени грађевински закони за поједине градове који у томе данас или оскудевају или у опште немају грађевинске прописе (случај са Србијом и Црном Гором). Истакнута је и жеља да г. Министар Грађевина што пре донесе грађевински закон, у форми општег оквир-закона, на основу кога би поједини градови лакше могли донети своје посебне прописе водећи рачуна о локалним приликама. Истакнута је опасност даљег развијања наших градова под околностима где се ови односи у опште не нормирају него преоставља случају и појединцима да сами одлучују судбину комуналних проблема по своме нахођењу. У колико данас има грађевинских прописа они су махом застарели и у томе смо далеко иза других народа.

Важно је истаћи као рад ове конференције и међусобно упознавање делегата, уз истовремену измену мисли и тежња њихових. Захваљујући и тим личним везама као и озбиљности дискусија које нису напуштале оквир строге начелности конференција је за релативно кратко време завршила свој рад, а затим се прешло на разгледање комуналних установа Загреба које су у сваком погледу примерне.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Резултати пописа становништва
града Београда на дан 15. априла 1929. год.Присутно становништво по пописним
круговима

I РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	3	418	290	708	20	22	298	364	662
2	4	123	77	200	21	23	374	362	736
3	5	399	344	743	22	24	556	641	1.197
4	6	304	246	550	23	25	262	248	510
5	7	672	670	1.342	24	26	550	489	1.039
6	8	465	463	928	25	27	614	196	810
7	9	218	185	403	26	28	183	233	416
8	10	356	317	673	27	29	301	318	619
9	11	481	476	957	28	30	52	96	148
10	12	486	335	821	29	31	125	161	286
11	13	280	254	534	30	32	162	201	363
12	14	407	358	765	31	33	317	358	675
13	15	120	46	166	32	34	90	139	229
14	16	436	423	859	33	35	133	138	271
15	17	608	281	889	34	36	217	258	475
16	18	133	92	225	35	37	225	255	480
17	19	422	462	884	36	допун-ски	62	52	114
18	20	523	535	1.058					
19	21	265	305	570					
					Укупно		11.637	10.668	22.305

II РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	1	2.034	43	2.077	12	47	146	136	282
2	2	51	34	85	13	48	166	169	335
3	38	299	218	517	14	49	178	144	322
4	39	67	82	149	15	50	252	173	425
5	40	95	88	183	16	51	137	160	297
6	41	190	116	306	17	52	249	251	500
7	42	294	306	600	18	53	279	236	515
8	43	152	178	330	19	54	133	74	207
9	44	269	202	471	20	допун-ски	49	30	79
10	45	165	184	349					
11	46	234	179	413					
					Укупно		5.439	3.003	8.442

III РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	252	214	191	405	14	265	643	352	995
2	253	275	156	431	15	266	408	233	641
3	254	432	409	841	16	267	783	435	1.218
4	255	203	74	277	17	268	21	5	26
5	256	540	313	853	18	269	581	507	1.088
6	257	532	548	1.080	19	270	530	315	845
7	258	390	336	726	20	271	481	395	876
8	259	655	418	1.073	21	272	691	502	1.193
9	260	538	598	1.136	22	273	571	428	999
10	261	85	59	144	23	274	496	316	812
11	262	190	120	310	24	допунски	142	82	224
12	263	216	81	297					
13	264	1	1	2					
					Укупно		9.618	6.874	16.492

IV РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	55	298	275	573	15	69	269	116	385
2	56	417	360	777	16	70	245	276	521
3	57	68	71	139	17	71	997	323	1.320
4	58	351	347	698	18	72	362	411	773
5	59	188	134	322	19	73	298	213	511
6	60	465	478	943	20	74	814	8	822
7	61	616	499	1.115	21	75	454	464	918
8	62	352	406	758	22	76	321	414	735
9	63	205	133	338	23	77	345	376	721
10	64	349	372	721	24	78	268	298	566
11	65	430	356	786	25	79	354	445	799
12	66	190	138	328	26	80	495	486	981
13	67	382	219	601	27	допунски	146	122	268
14	68	173	174	347					
					Укупно		9.852	7.914	17.766

V РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	81	507	483	990	5	85	450	587	1.037
2	82	404	267	671	6	86	388	408	796
3	83	390	521	711	7	87	299	341	640
4	84	713	696	1.409	8	88	247	255	502

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
9	89	511	497	1.008	29	109	289	319	608
10	90	356	350	706	30	110	679	530	1.209
11	91	599	639	1.238	31	111	565	16	581
12	92	371	353	724	32	112	744	592	1.336
13	93	360	317	677	33	113	519	478	997
14	94	418	330	748	34	114	405	361	766
15	95	299	250	549	35	115	208	196	404
16	96	1		1	36	116	84	88	172
17	97	584	492	1.076	37	117	262	268	530
18	98	276	166	442	38	118	134	107	241
19	99	1.109	398	1.507	39	119	52	23	75
20	100	293	227	520	40	120	312	100	412
21	101	407	438	845	41	121	378	310	688
22	102	24	22	46	42	122	240	219	459
23	103	177	79	256	43	123	486	308	794
24	104	98	76	174	44	124	355	338	693
25	105	367	344	711	45	125	255	173	428
26	106	524	441	965	46	126	233	172	405
27	107	664	698	1.362	47	допунски	135	99	234
28	108	666	550	1.216					
					Укупно		17.837	14.722	32.559

VI РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	127	308	320	628	21	147	99	80	179
2	128	290	180	470	22	148	103	61	164
3	129	244	271	515	23	149	87	69	156
4	130	217	207	424	24	150	277	273	550
5	131	285	236	521	25	151	318	261	579
6	132	441	385	826	26	152	216	201	417
7	133	552	539	1.091	27	153	94	69	163
8	134	482	419	901	28	154	334	276	610
9	135	735	472	1.207	29	155	173	146	319
10	136	469	455	924	30	156	72	83	155
11	137	645	631	1.276	31	157	27	26	53
12	138	376	336	712	32	158	87	82	169
13	139	594	406	1.000	33	236	219	185	404
14	140	368	319	687	34	263	306	213	519
15	141	560	527	1.087	35	375	242	186	428
16	142	375	349	724	36	385	670	496	1.166
17	143	518	485	1.003	37	400	160	142	302
18	144	283	265	548	38	допунски	74	47	121
19	145	139	113	252					
20	146	556	491	1.047					
					Укупно		12.035	10.334	22.369

VII РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	159	1.335	1.109	2.444	27	191	227	182	409
2	160	968	652	1.620	28	192	237	285	522
3	161	1.148	1.074	2.222	29	193	291	308	599
4	162	929	716	1.645	30	194	256	273	529
5	163	442	473	915	31	195	49	63	112
6	164	196	273	469	32	203	284	337	621
7	165	728	2	730	33	204	210	189	399
8	167	249	258	507	34	208	431	373	804
9	168	251	337	588	35	209	287	399	686
10	169	407	467	874	36	210	338	362	700
11	170	198	241	439	37	211	137	116	253
12	171	200	231	431	38	212	242	316	558
13	172	234	236	470	39	213	418	436	854
14	173	181	241	422	40	214	242	200	442
15	174	375	483	858	41	215	395	381	776
16	175	311	384	695	42	216	184	196	380
17	177	317	440	757	43	217	268	284	552
18	178	198	263	461	44	218	148	110	258
19	180	244	299	543	45	219	92	98	190
20	181	362	292	654	46	220	148	172	320
21	182	274	350	624	47	221	320	309	629
22	183	257	322	579	48	222	390	364	754
23	188	217	247	464	49	331	537	380	917
24	166	1.822	38	1.860	50	332	332	241	573
25	189	325	366	691	51	допунски	330	230	560
26	190	372	341	713					
					Укупно		19.333	19.789	36.072

VIII РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	176	350	425	775	13	202	201	237	438
2	179	342	361	703	14	205	272	164	436
3	184	165	197	362	15	206	175	196	371
4	185	205	223	428	16	207	545	430	975
5	186	524	545	1.069	17	223	317	270	587
6	187	218	222	440	18	224	375	380	755
7	196	194	230	424	19	225	373	377	750
8	197	222	176	398	20	226	280	286	566
9	198	326	327	653	21	227	147	123	270
10	199	222	204	426	22	228	183	179	362
11	200	437	455	892	23	229	338	280	618
12	201	397	363	760	24	230	136	117	253

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
25	231	292	284	576	37	246	204	178	382
26	232	247	265	512	38	247	343	304	647
27	233	349	295	644	39	248	160	146	306
28	234	225	189	414	40	249	470	409	879
29	235	509	475	984	41	250	344	318	662
30	239	394	308	702	42	251	170	181	351
31	240	258	190	448	43	342	228	173	401
32	241	319	320	639	44	380	240	234	474
33	242	320	261	581	45	381	260	184	444
34	243	385	359	744	46	допунски	103	75	178
35	244	71	66	137					
36	245	352	264	616					
Укупно						13.187	12.245	25.432	

IX РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	237	165	144	309	16	366	123	117	240
2	333	308	224	532	17	367	78	79	157
3	339	194	165	359	18	368	157	164	321
4	340	288	245	533	19	370	191	181	372
5	341	304	261	565	20	371	118	126	244
6	343	330	288	618	21	372	109	93	202
7	344	182	171	353	22	373	95	79	174
8	345	263	244	507	23	374	152	154	306
9	346	169	169	338	24	378	99	76	175
10	347	333	270	603	25	382	219	190	409
11	348	201	182	383	26	383	177	166	343
12	349	211	209	420	27	384	173	173	346
13	354	181	151	332	28	допунски	29	25	54
14	364	166	148	314					
15	365	142	138	280					
Укупно						5.157	4.632	9.789	

X РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	329	68	62	130	11	353	318	292	610
2	330	269	249	518	12	355	122	124	246
3	334	1.441	70	1.511	13	356	190	193	383
4	335	344	325	669	14	357	120	103	223
5	336	263	241	504	15	358	122	117	239
6	337	218	236	454	16	359	156	153	309
7	338	253	253	506	17	362	82	102	184
8	350	187	163	350	18	369	137	114	251
9	351	116	102	218	19	допунски	7	5	12
10	352	36	42	78					
Укупно						4.449	2.946	7.395	

XI РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	275	264	145	409	12	286	32	20	52
2	276	181	172	353	13	287	75	51	126
3	277	448	401	849	14	288	90	86	176
4	278	367	244	611	15	291	83	87	170
5	279	92	47	139	16	292	31	38	69
6	280	163	40	203	17	293	111	117	228
7	281	184	160	344	18	294	182	180	362
8	282	496	465	961	19	295	20	18	38
9	283	40	4	44	20	допунски	6	4	10
10	284	358	356	714					
11	285	128	162	290					
Укупно							3.351	2.797	6.148

XII РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	296	38	22	60	19	314			
2	297	97	115	212	20	315	128	110	238
3	298	82	49	131	21	316	12		12
4	299	48	47	95	22	317	54	51	105
5	300	14	7	21	23	318	9	6	15
6	301	150	149	299	24	319	14	24	38
7	302	257	90	347	25	321	113	103	216
8	303	600	487	1.087	26	322	14	10	24
9	304	352	272	624	27	323	47	45	92
10	305	129	98	227	28	324	157	152	309
11	306	33	35	68	29	325	332	288	620
12	307	107	121	228	30	326	131	127	258
13	308	194	155	349	31	327	114	104	218
14	309	393	305	698	32	328	229	186	415
15	310	154	180	334	33	360	1.474	30	1.504
16	311	157	133	290	34	377	42	24	66
17	312	132	118	250	35	допунски	22	18	40
18	313	189	176	365					
Укупно							6.018	3.837	9.855

НЗ. Од овога броја ван реона су:

Општина Кумодраж	круг 326	са укупно	258
"	327	" "	218
"	328	" "	415
				891

Општина Бањица	круг 377	са укупно	66
				Укупно . 957

XIII РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	320	44	6	50	6	398	178	97	275
2	361	4.157	143	4.300	7	399	109	74	183
3	376	111	78	189	8	допунски	6	1	7
4	396	144	84	228	Укупно		4.987	621	5.608
5	397	238	138	376					

XIV РЕОН

Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица			Редни број	Број пописног круга	Нађено присутних лица		
		мушких	женских	свега			мушких	женских	свега
1	238	362		362	Атар Општине Београдске				
2	289	212	149	361					
3	290	339	238	577	15	289	212	149	361
4	379	501	238	739	16	290	339	238	574
5	387	242	217	459	Укупно		551	387	935
6	388	327	266	593	Ван атара Општине Београдске				
7	389	218	212	430					
8	390	249	208	457	17	238	362		362
9	391	210	212	422	18	287	242	217	459
10	392	205	179	384	19	388	327	266	593
11	393	186	180	366	20	389	218	212	430
12	394	242	211	453	21	390	249	208	457
13	395	108	97	205	22	391	210	212	422
14	допунски	14	16	30	23	392	205	179	384
Укупно		3.415	2.423	5.838	24	393	186	180	366
					25	394	242	211	453
					26	395	108	97	205
					27	379	501	238	739
					Укупно		2.850	2.020	4.870

Рекапитулациона табела

резултата пописа становништва Београда
на дан 15. априла 1929.

Број реона	Реон углавном обухвата	Нађено присутних становника		
		мушких	женских	свега
I	Кварт Дорђолски	11.637	10.668	22.305
II	Кварт Варошки	5.439	3.003	8.442
III	Кварт Савамалски	9.618	6.874	16.492
IV	Кварт Теразијски	9.852	7.914	17.766
V	Палилула-Хаџипоповац	17.837	14.722	32.559
VI	Палилула-Булбулдер	12.035	10.334	22.369
VII	Кварт Врач.-Савинац	19.333	16.739	36.072
VIII	Кварт Врач.-Смед. Берам	13.187	12.245	25.432
IX	Пашино Брдо	5.157	4.632	9.789
X	Душановац	4.449	2.946	7.395
XI	Сењак, Царева Гуприја	3.351	2.797	6.148
XII	Топчидер, Брдо-Бањица	6.018	3.837	9.855
XIII	Топчидер, Дедиње	4.987	621	5.608
XIV	Чукарица, Беле Воде	3.415	2.423	5.838
Укупно		126.315	99.755	226.070

Рад Општинског Одбора

ЗАПИСНИК

20 — Друге Редовне Седнице Одбора Општине Београдске, одржане 19. априла 1929. год. у 6 часова по подне.

Председавао Председник г. *Милош Саичић*.

В. д. Деловођа Одбора, г. *Душан В. Спајић*.

Од одборника били су г. г.: Драг Матејић,

инж. М. Сокић, Мих. Л. Ђурић, Б. П. Радој-

ловић, инж. К. Букавац, Х. М. Ребац, Бура

Бајаловић, О. Б. Благојевић, Бл. Ј. Антоније-

вић, Д-р Страш. Љ. Милетић, Т. Здравковић,

Дим. Г. Станчуловић, Негослав Илић, Триша

Јовановић, Шемајо де Мајо, М. Стојановић,

Д-р М. Недељковић, Д-р Мића Анић, Влад. К.

Петровић, Ранко Живковић, Јосиф Фрид, Драг.

К. Милошевић, Алберт Фирт, К. Гиновић, Д-р Б. Пијаде, Таса Максимовић, Ран. М. Аврамовић, Т. Панић, Тјешимир Старчевић, Ј. Поповић, Свет. Гођевац, Душ. Ђ. Миличић, Васа Лазаревић, Д-р Љ. Стојановић, Д-р Лазар Генчић, Д-р Драг. Аранђеловић, Д-р А. М. Лeko и Бранко Поповић.

1.

Прочитан је записник прошле седнице. По примедби одборника г. Букавца, да у ранијој одлуци АБр. 3670. није унето тачно решење Одбора, Одбор је

РЕШИО:

Да се у одлуци Одбора АБр. 3670. од 5. IV. тек. год. иза речи »транспорта« дода још »за сваких 100 м.«.

За овим је записник примљен.

2.

САОШТЕЊА И ЗАКЛЕТВА:

а) Заклет је одборник г. Ранисав Аврамовић.

б) Одборници г. г. Јован Дравић и Драг. Новаковић извинили су се због недоласка на седницу.

в) Потпредседник г. Стојадиновић саопштава да је попис извршен, а да ће се тачан резултат моћи сазнати тек око 1ог маја док се среде податци.

г) По предмету АБр. 8542 Одбор је

РЕШИО:

Да Петар Марчић, трг. путник и бив. шеф Филијале Београдске Текстилне Индустије у Скопљу, заслужује да буде помилован.

3.

Потпредседник г. Стојадиновић: Одбор Општине Београдске, одлуком својом АБр. 34. од 4. I. 1926 год. решио је: да се Њ. В. Краљу уступи на углу улице Краља Александра и Краљице Марије у својину општинско земљиште у износе површине од 1840 м² за подизање Студенског Дома. Ову одлуку је одобрио Г. Министар Унутрашњих Дела.

Како се је показало да површина уступљена горњом одлуком није обухватила потпуно подигнуту зграду за Студентски Дом, настала је потреба да се Њ. В. Краљу уступи, на место 1840 м², површина од укупно 3132, 27 м². Са ових разлога а на предлог Суда АБр. 8540 Одбор је

РЕШИО:

Да се, пошто површина уступљена одлуком АБр. 34. од 4. I. 1926. год. није обухватила потпуно подигнуту зграду за Студентски Дом, уступио Њ. В. Краљу у својину на место 1840 м², с тим што се овлашћује Суд да што пре обавести Њ. В. Краља о овој одлуци општинског одбора, којом Му се уступа у својину површина од укупно 3132, 27 м² на којој је подигнут Студентски Дом средствима Њ. В. Краља.

4.

По предмету АБр. 8581. Одбор је

РЕШИО:

Да се зграда г. Жике Милетића трг. олд., постојећа на Обилићевом Венцу бр. 6., односно све њене просторије — 91 соба са осталим припадностима — узме у закуп за потребе Управе Вароши Београда уз закупну цену од

80.000,— динара месечно. Овај закуп трајаће две године и закупнина полагаће се тромесечно унапред Државној Хипотекарној Банци.

Све зграде које је Општина до сада држала под закуп за Одељења Управе Вароши Београда а које се сада селе у кућу Милетићеву, предају се на даље руковање Жики Милетићу новом закуподавцу под истим условима и са истом киријом како је и Општина плаћала.

Суд ће са новим закупцем уговором регулисати начин исплате досадањих закуподаваца које уступа Милетићу.

5.

По предлогу Суда АБр. 8100 Одбор је

РЕШИО:

Да се продужи закуп зграде у Краља Милана ул. бр. 61. а коју Општина држи под закуп за Централну Амбуланту Општине Београдске, од 1. маја 1929. год. до 1. маја 1930. г. са месечном киријом од Динара 10.000,—.

6.

По предлогу Суда АБр. 8160 а после дискусије у којој су учествовали одборници г. г. Д-р Страшимир Милетић, Васа Лазаревић и О. Благојевић, који сматрају да место адвоката треба попунити конкурсом и Д-р Драг. Аранђеловић који налази да је избор адвоката ствар поверења Суда, Одбор је већином гласова

РЕШИО:

Да се за општинског пуномоћника — адвоката изабере г. Богомир Богић, адвокат олд. Суд ће са Одбором г. Богићу издати пуномоћје.

7.

На предлог Суда АБр. 7979 Одбор је

РЕШИО:

Да се за сахрану посмртних остатака поч. Стевана — Владислава Каћанског — Старог Барда, уступи бесплатно једна гробница у алеји Великана, више Теодоровића капеле.

8.

Предлог Суда АБр. 8675 скинут је с девног реда.

9.

По предлогу Суда АБр. 5471 Одбор је

РЕШИО:

Да се Предузећу Кошутину и Мајер на име дефинитивниг обрачуна излифероване количи-

не камених призама, призна 12.197,27 м² и да му се исплати зарада у износу од 3,285.162,90 динара и да му се врате основна и допунска кауција.

Пошто је предузећу до сада исплаћено динара 2,701.214,80 то би остало да му се исплати још 383.948,10 динара.

10.

По предмету АБр. 6694 Одбор је

РЕШИО:

Да се усвоји протокол колаудације са окончаним рачуном Г. О. Бр. 588 од 21. II 1919. год. о извршеној инсталацији централног грејања у згради Општинског Суда и да се одобри накнадни кредит у Дин. 38.176,86 и исплати предузећу »Феникс« по окончаном рачуну 360.464, 72 динара по одбитку већ примљених рата — као и врати допунска кауција сходно так. 25. Општинских Улова.

Издатак пада на терет Доларског Зајма тач. XI.

11.

По предлогу Суда АБр. 5369 Одбор је

РЕШИО:

Да се усвоји протокол колаудирајуће комисије о изради намештаја у одборској сали и да се предузимачу Милану Јовановићу — Дорћолцу исплати сума од 418.927,38 динара по одбитку већ издатих сума од 212.284,38 динара.

12.

По предлогу Суда АБр. 3604 Одбор је

РЕШИО:

Да се усвоји измена регулације Позоришног Трга и околних улица како је у плану плавим линијама учртана, те да ширина Позоришног Трга буде 65 метара, Позоришне улице 34,50 метара, Дечанске улице 25, метара и Косовске 18 метара.

13.

По предлогу Суда АБр. 8455 Одбор је

РЕШИО:

Да се изврши продаја три стара вола путем јавне лицитације и добивени новац унесе у касу као ванредни приход по буџету.

14.

По предлогу Суда АБр. 6165 Одбор је

РЕШИО:

Да се усвоји протокол колаудирајуће комисије К. В. Бр. 1326 од 12. фебруара 1959. год. и да се Техничком Предузећу »Рад« врати допунска кауција с тим да исту замени гарантисомом неке од београдских банака, коју Суд буде примио.

15.

По предлогу Суда АБр. 8932 Одбор је

РЕШИО:

Да се дневнице члановима Грађевинског Одбора за рад у седницама одбора и комисијама преглед зграда признају по следејућој скали:

1. Члановима од седнице по . Дин. 150,—	
Секретару Грађевинског Одбора од седнице	» 100,—
2. Комисији:	
За преглед приземне зграде до 100м ²	» 90,—
За преглед приземне зграде до 200м ²	» 150,—
За преглед приземне зграде до 300м ²	» 210,—
» » » »	
преко 300м ²	» 270,—
» » зграде са I спратом до 300м ²	» 300,—
» » » » I »	
преко 300м ²	» 360,—
» » » » II » »	» 360,—
» » » » III » »	» 450,—
» » » » IV » »	» 540,—
» » » » V » »	» 660,—
» » » » VI » »	» 780,—

У случају да зграда има још сутурен и мансард рачунаће се као да они заједно чине један спрат, односно као да зграда има спрат више него што их у ствари има.

16.

По предметима АБр. 8680, 7666, 8678, 8676, 8679, 8681 и 7662. Одбор је

РЕШИО:

а) Да се имању г. И. Бајлонија из Немањине улице апроприше имање Регулационог Фонда Општине Београдске, које по Генералном Плану

излази на Вилзонов Трг по цени од 1.400,— дин. по м².

Исто тако да се апроприше половина старе Станичне ул. која се по Генералном Плану на том делу затвара, а по цени од 600,— дин. по м² према приложеној скици.

Г. Бајлони има да уступи бесплатно:

а) Земљиште за нову Станичну улицу која преко његовог имања пролази.

б) 5 м² дужних дуж новог добивеног фронта. Земљиште које се г. Бајлонију експроприше да се рачуна исто тако по 600,— дин. по м². Обрачун ће се извршити према горњим ценама кад се израдом тачија утврде тачне површине.

Преносне таксе сноси купац.

в) Предмет експропријација имања Техничког Предузећа »Неимар« скинут је с дневног реда.

г) Да Г-ђа Драгиња Станојевић половину експроприсаног земљишта у Кнез Милетиној ул. уступи Општини бесплатно (чл. 28. грађ. зак.), а за другу половину да јој се плати укупно 70.000,— дин. Преносну таксу сноси Општина

д) Да се апроприше део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске на углу Видинске и Дринчићеве ул. г. Милошу Илићу, а по цени од 600,— динара од 1 м².

Преносну таксу платиће купац.

е) Да се апроприше део земљишта Регулационог Фонда у Гробљанској улици имању Милорада и Катарине Аничкић по цени од 100,— динара од м², с обзиром на измену регулационе линије тога краја, јер је сопственик према већ постојећем одобрењу сазидао своју нову зграду а овом променом је оштећен.

Преносну таксу платиће пола сопственик пола Општина.

ж) Да се изврши експропријација дела земљишта Г-ђе Миле Дим. Трифуновића на углу Косанчићевог Венца и Краља Петра ул., с тим да се м² експроприсаног земљишта плати Г-ђи Трифуновић по 800,— дин.

Преносну таксу платиће Општина.

з) Да се део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске апроприше имању Г-ђе Вере Гајиновић у Расинској улици, по цени од 180,— дин. по 1 м². Преносну таксу сноси купац.

и) Предмет експропријације имања за гробље, скинут је с дневног реда.

17.

Одборник г. Д-р Лазар Генчић образлажава потребу за образовањем једне здравствене секције из средине Одбора Општинског, у коју би ушли три одборника. Ова би се секција бавила хигијенским приликама у Београду.

Председник г. Савчић: Сматра да оваква ствар не треба да буде предмет кратких питања и моли г. Генчића да преда Суду писмен предлог који би Суд ставио на дневни ред као засебну тачку, како би се о њему могло дуже дискутовати пошто је то једно важно питање.

Г. Д-р Генић предаје писмен предлог.

Г. Алберт Фирт: Моли Суд да извиди да ли се радњице које се налазе у улици које воде пијаци у Господар Јовановој улици могу одатле уклонити пошто је њихов изглед неугледан, а опстанак шкоди и општинским интересима и закупцима општинских дућана на пијаци.

Моли суд да регулише питање наплате такса за скидање струјомера прикључних такса а такође и цене орманима у којима се смештају струјомери, јер налази да садање решење овога питања није праведно.

Одборник г. Д-р С. Милетић: Говори о начину уређивања општинских новина и налази да оне треба да буду чисто службани орган Београдске Општине. Жели да се у њима у будуће штампају сви огласи које Општина објављује а не да ове објављују дневни листови а да у општинским новинама излазе литерарни чланци.

Моли да се реши питање терасе код котела »Српски Краљ« и предлаже да одборници у свима пословима општинским раде бесплатно.

Одборник г. Бранко Поповић: Предлаже да се образује одбор техничких стручњака који би се бавио питањима Генералног Плана и старао његовом стварању.

Одборник г. К. Гиновић: Говори о скупоћи намирница и моли да се прекупцима забрани куповање робе пре одређениг времена. Налази да и купцима из других вароши треба на пијацима забрањивати куповање до извесног одређаног времена.

Седница је закључена у 10,20 часова у вече

Председник
Београдске Општине,
М. Савчић, с. р.

В. д. Деловође Одбора,
Душ. В. Спајић, с. р.

Предузете мере за квалитативну поправку београдског пијачног млека

Ради предузимања потребних мера и акција за квалитативну поправку београдског пијачног млека, млечних производа и осталих животних намирница, као и сузбијања заразних болести, одржавања чистоће и др. одржане су две конференције стручног персонала Санитетског Одељења О. Г. Б. и одборника Општине Града Београда, лекара и хемичара, као и Шефа заразне болнице (Директор Централног Хигијенског Завода био је спречен да на конференцију дође.)

На овим конференцијама утврђене су следеће мере и норме рада:

1). Да се продавцима млека од I-VI т. г. дозволи продаја млека само таквог чија је специфична тежина 1029-1034 а чија масноћа не сме бити мања од 3,4%.

2). Да се одреде 8-10 улазних санитетских ветеринарских станица кроз које се искључиво може уносити млеко у варош, и у том смислу тражити од Управе Варошке Трошарине, да њени органи на другим местима не смеју пуштати у варош млекаре са млеком. Сем тога појачати контролу млека увећањем броја контролних органа, појачану са жандарима.

Контролни органи на овим санитетским ветеринарским станицама издаваће млекарима свакодневно дозволе без којих се млеко у вароши неће смети растурати.

3). Да се за све продавце млека заведу подесне легитимације од неколико листова, са више рубрика на свакој страни и то: рубрика

а) за ветеринарски двомесечни преглед стоке и штале;

б) за ветеринарски двомесечни преглед произвођача; продавца, њиних укућана, послуге, стана и судова;

в) за једномесечну хемиску анализу млека;

г) за једномесечну бактериолошку анализу млека;

4). Да се у смислу успешнијег ветеринарског прегледа крива умоли Министарство Пољопривреде и Вода да среским и општинским ветеринарима стави у дужност контролу над стоком чије се млеко доноси у Београд, попуњавање одговарајућих рубрика легитимација, као и да врше туберкулинизацију тих крива у споразуму са ветеринарским Одском О. Г. Б.

5). За санитетски преглед продаваца млека умолити Санитетско Одељење Министарства Социјалне Политике и Народног Здравља да стави то у дужност среским санитетским референтима односно општинским лекарима.

6). Забраниће се продаја и растурања млека и млечних производа свима који немају легитимацију, или им је легитимација неисправна, и подврћи их најстрожијим кривичним казнама. А да се садање казне знатно повећају.

7). Општински лекари, ветеринари и хемичари вршиће повремено обилажење места одакле се уноси млеко и млечни производи.

8). У Београду извршити вакцинацију против тифуса и дизентерије млекација, ашчија као по могућству и њихових потрошача, радника и сл. ово уз припомоћ Раденичке Коморе и Окружног Уреда за осигурање радника.

Комисија за преглед понуда за Електричну и Гасну Централу

Одбор Општине Града Београда на својој седници од 10 маја т. г. а на предлог Општинског Суда, наименовао је комисију: која ће прегледати извештај и понуде за Електричну и Гасну Централу у ову комисију ушли су одборници г. г.:

Кирило Савић,
Клементије Букавац,
Ранисав Аврамовић,
Ђорђе Радојловић,
Милан Стојановић,
Драгиша Матејић,
Д-р Страшимир Милетић,
Д-р Лазар Генчић,
Д-р Драгољуб Аранђеловић,
Михајло Ђурић,
Милован Матић,
Алберт Фирт,
Д-р Александар Леко,
Д-р Драгољуб Новаковић.
Милић Сокић.

Пелцовање против великих богиња

Грађанству Града Београда

Пре проналаска пелцовања од стране великог добротвора целог света, енглеског лекара **Џенера** 1796 г. велике богиње су биле морија у целом свету и најопаснији непријатељ дечјих живота.

Лекар Џенер

Благотворно дејство Џенеровог проналаска искоришћавано је разноврсно. Баварска је учинила пелцовање обавезним 1807. год., Србија 1881 године, данашња наша држава 21. новембра 1924. године.

На 1,000.000 становника од 1889—1893. умрало је просечно сваке године од великих богиња:

1 у Русији	— — —	836 лица
2 у Аустрији	— — —	313 "
3 у Белгији	— — —	253 "
4 у Француској	— — —	148 "
5 у Немачкој	— — —	23 "

Србија је 1906. год. изгубила од великих богиња 4778 лица, а у Кумановској битци, која је донела Слободу и Уједињење целог српског народа — изгубили је само 732 лица.

У данашњој великој нашој држави од 1919 — 1928 год. умрло је од великих богиња 2956 лица.

Ако мајом — вакцином — крављих богиња

пелцујемо дете и прими се (в. слику 2 онда) ово дете за други низ година не може да оболи од великих богиња.

У Немачкој је пелцовање обавезно од 1874. године. Тамо се изводи строго и зато има најмање губиштака.

Сретно пелцовање

У осталим државама или калемљење није обавезно или се не изводи строго. Напр. у *Енглеској где пелцовање није обавезно, појавиле су се сада у великом броју оболења од великих богиња.*

Пелцовање данас вршимо мајом од крављих богиња. Још Џенер је знао, да краве на сисама добијају оспе од богиња (на крављим сисама). Ако се при мужењу лице које музе болесну краву од богиња, зарази на рукама крављим богињама, такво лице не може добити велике богиње.

Распоред калемљења (пелцовања) је:

Калемљење деце против великих богиња врши се општинским амбулантама и основним школама од 12. маја 1929. г. сваке недеље од 3 до 6 часова после подне и то: у Централној Амбуланти Кр. Милана 61, сваког дана од 3 до 6 по подне; у Амбуланти у Кичевској ул. бр. 6 сваке недеље од 3 до 6 по подне; у Амбу-

ланци у Средачкој ул. бр. 2 сваке недеље од 3 до 6 час. по подне; у основним школама Палилулској, на Вождовцу, код Саборне Цркве и у Дому Културе на Сењаку сваке недеље од 3 до 6 часова по подне.

Лице које није пелцовано, лако оболи од великих богиња, кад влада редња, и живот његов је у опасности.

Умољавају се родитељи да своју децу, како новорођену у 1928. године тако и старију децу, до сада не калемљену, донесу на калемљење. Калемити се могу и одрасли, који се одавно нису калемили т. ј. пре 4-5 година.

Санитетско Одељење
Општине Града Београда.

Пажња лекарима:

Умољавају се г. г. лекари и Санитетске установе у Београду да свако калемљено лице против великих богиња пријаве Санитетском Одељењу Општине Београдске а на пријавним листама које се могу добити у Санитетском Одељењу Југовића ул. бр. 1/III спрат.

Шеф

Општинског Санитета

Позив регрута

Регрутна Комисија Београдског Војног Округа извршиће регрутовање младића рођених у Београду 1909. год. и свих привремено неспособних регрута од ранијих година од 15. маја до 31. маја ове године закључно. Регрутовање ће се извршити на Општинском Војном Зборишту — Тркалиште. Регрутна комисија ради сваког радног дана, а у доле означеним данима од 6 часова у јутро до 12 час. у подне.

Регрутовање ће се извршити овим редом:

I. Сви привремено неспособни регрути Београдске Општине од прошлих година све до навршене 25 године живота, па и старији који у своје време нису на преглед долазили, као и они привремено неспособни, који у овој години навршују 31. годину живота — 15., 16., 17., 18., 20., 21. и 22. маја и то:

15. маја предстаће на регрутовање сви регрути који су рођени 1893. и 1904. год.

16. маја — сви регрути, који су рођени 1905. год.

17. маја — сви регрути, који су рођени 1906. год.

18. маја — сви регрути, који су рођени 1907. год. а чија презимена почињу словима: А, Б, В, Г, Д, Ђ, Е, Ж, З, И, Ј, К, Л и Љ.

20. маја — сви регрути, који су рођени 1907. год. а чија презимена почињу словима: М, Н, О, П, Р, С, Т, Ћ, У, Ф, Х, Ц, Ч, Џ и Ш.

21. маја — сви регрути, који су рођени 1908. год. а чија презимена почињу словима: А, Б, В, Г, Д, Ђ, Е, Ж, З, И, Ј, К, Л и Љ.

22. маја — сви регрути, који су рођени 1908. год., а чија презимена почињу словима: М, Н, О, П, Р, С, Т, Ћ, У, Ф, Х, Ц, Ч, Џ и Ш.

II. Сви младићи — регрути Београдске Општине, који су рођени 1909. године — 23, 25, 27, 28 и 29 маја, и то:

23. маја предстаће на регрутовање они младићи чија презимена почињу словима: А, Б, В, Г и Д.

25. маја — они чија презимена почињу словима: Ђ, Е, Ж, З, И, Ј и К.

27. маја — они чија презимена почињу словима: Л, Љ, М и Н.

28. маја — они чија презимена почињу словима: О, П и Р.

29. маја — они чија презимена почињу словима: С, Т, Ћ, У, Ф, Х, Ц, Ч, Џ и Ш.

III. Сви обвезници оперативне војске, који су оболели или онеспособили за даљу личну службу у војсци или се као такви осећају — предстаће регрутној комисији 30. маја.

IV. Сви они привремено неспособни регрути рођени 1898—1908. год. (тач. I. ове објаве), младићи регрути рођени 1909. год. (тач. II. ове објаве), и обвезници оперативне војске (тач. III. ове објаве) који нису дошли у горе одређене дане — 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29 и 30 маја, ма из којих разлога — предстаће 31. маја.

Опомена. Ко не дође лично а изостанак не оправда, подпашће под чл. 45. и 55. закона о устројству војске и морнарице.

Сваки регрут, који има на нешто право, а од утицаја на рок и род службе у кадру, има то да доказује само званичним документима, који треба да додвори до дана регрутовања.

Са регрутима имају престати комисији сви њихови неспособни задругари, чија би неспособност утицала на одређивање рока у кадру регрута.

Сви регрути чији су предходни задругари одслужили пуне рокове службе у кадру, имају понети њихове војничке исправе ради доказа о њиховој служби.

Регрути који полагају право на хранилачки рок, имају понети уверење Општинског Суда о задружном стању, са назначењем сродства, да ли живе у једној задрузи и да ли је он (регрут) њен стварни хранилац а потврђено полицијском влашћу и уверење Пореске Управе за Град Београд, из кога се види: колико и на које објекте плаћа непосредне порезе без личне и да нема имања у другим општинама.

Сви регрути — ђаци, који полагају право на ђачки рок, понеће собом школску сведоцбу или уверење од надлежне школе са којима ће доказати то своје право, јер ће им се у противном случају одредити обичан рок према њиховој задрузи.

Сваки регрут који је занатлија или зна ма какав занат понеће собом званични доказ о томе.

Где треба доказивати године старости извесних задругара, регрут понеће собом: крштеницу или војничку исправу, сведоцбу о школи или венчаницу, јер су само ова једино важећи докази о годинама старости, а друга се неће примати.

Регрутна комисија почињаће рад у 6 часова ујутру сваког радног дана, до кога времена имају се сви регрути прозвати оним редом којим су уведени у регрутни списак: сваки рођен 1909. године држаће у руци свој позив са редним бројем регрутног списка, привремено неспо-

собни — позив и уверење о неспособности, а обвезници оперативне војске — војничку исправу и број списка.

Обратити пажњу на тачност и благовремени долазак на регрутовање.

На знање: Свима регрутима, поменутих у тач. I. и II. ове објаве, послати су позиви — а ако који до данас није добио тај позив има се одмах јавити војном одељењу Београдске Општине.

Из Суда Општине Града Београда В.Бр. 12072 од 27. априла 1929. год. у Београду.

Тома Милошевић, председник Општине Цетињске у званичној посети Београдској Општини

Господин Тома Милошевић, Председник Општине Цетињске допутовао је 15. ов. мес. у Београд. Г. Милошевић је учинио званичну посету Београдској Општини са циљем обиласка свих комуналних установа Београда.

Г. Милошевића примили су г. г. Савчић председник и Д-р Стојадиновић, први потпредседник Општине, и са њим остали у дугом разговору, интересујући се узајамно за рад и развитак Цетиња и Београда.

У друштву г. Д-р М. Стојадиновића, г. Милошевић је обишао све комуналне установе Београда, интересујући се за детаље рада и предстојеће комуналне и административне реформе.

Наредбе Суда, позиви и саопштења

Из Судског Одељења

Судско Одељење Суда Општине Београдске са свима одсецима: кривичним, извршним, масалним и за грађанске спорове премештено је наређењем Суда из досадање зграда Васина 12. у зграду Техничке Управе Југовића ул. бр 1.

Из Одељења за Социјалну Политику

»Одељење за Социјалну Политику Општине Београда налази се у Јоговићевој ул. бр. 1.— трећи спрат. Само издавање новчане помоћи као и бесплатних погребних потреба за умрле сиромаше врши ће се у Дому Стараца и Стараца (Делиградска ул. бр. 27.)«

Грађанима Београда.

На почетку грађевинске сезоне, а пред доношењем новог Грађевинског Закона за Београд, Суд Општине сматра за потребно да грађанима скрене пажњу на следеће:

1. — С обзиром на скоро доношење новог Грађевинског Закона, и докле се не утврди регулација и за део ван реона, Грађевински Одбор неће примати молбе са плановима. нити се пре утврђивања регулације може дозволити зидање.

2. — Никакве препреке ни зидање нових зграда не сме се вршити без одо-

брења Београдске Општине, јер у противном ће сопственик по чл. 158 а Измена и допуна Закона о Општинама бити кажњен са 10% процењене вредности целокупне грађевине с тим, да му се и грађевина одмах о његовом трошку поруши.

Исто тако казниће се, као саучесници, и предузимач и мајстори који зидају такву грађевину.

3. — По чл. 10. Грађевинског Закона сопственик грађевине дужан је Општини да пријави почетак зидања као и име предузимача.

Сопственик који ово пропусти да учини, биће кажњен сходно Грађевинском Закону; сем тога, неће се узимати у поступак молбе за преглед зграда чији почетак зидања није благовремено пријављен.

4. — Да се не би сасвим изгубила успомена на стари Београд, умољавају се сопственици имања, који руше старе зграде ради подизања нових, да Грађевинском Одбору са планом нових зграда подносе и фотографије оних које се руше.

АБр. 8737 од 20-IV-1929. год. од Суда Општине Београдске.

Објава

грађанима за набавку канти за изношење сметлишта

Суд Општине Града Београда објављује свима сопственицима кућа у реону улица: Душанове, Видинске, Гробљанске, делом Краља Александра, до Синђелићеве, Милешевске, Војводе Драгомира, Ново-пазарске, Соколске, Мачванске, Браничевске, Катанићеве, Крушодолске, Милоша Поцерца, Зрињскога, Дурмиторске, Милоша Великог, Дринске, Сарајевске, Немањине, Кара-Ђорђево, па Кнез Михајловим Венцом до Душанове, да у року најдаље до 1. јула 1929. год. набаве и у својим кућама на лако приступачним местима поставе у довољном броју канте од поцинкованог лима, немачког типа, за изношење сметлишта.

Тип ових канти може се видети у Одељење за Одржавање Чистоће на Тркалишту.

Ко од сопственика не буде до одређеног рока набавио канте, оставиће му се износ сметлишта и воде.

Ближа обавештења тражити у Одељење за Одржавање Чистоће, или на тел. Бр. 14-46.

Из Суда Општине Града Београда на дан 16. априла 1929. године АБр. 8466.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

О комуналном програму

Под утицајем разноликих чинилаца у развоју друштва и његових институција, данашње доба пружа слику извршене диференцијације села од вароши. Градско становништво је формирано на привредним, социјалним и културним основама које су добиле своје устаљено обележје после дугих вековних судара у процесу историског развоја народа и држава. Појаве сукоба између данашњег села и града више су плод политичких трзавица, које иду каткад до пуне мржње једних противу других, у колико нису по среди социјално-привредни поводи дубље природе. Испољавање политичког утицаја једних или других на развијање својих преимућстава не мења у основи устаљену поделу на два типа историјске агломерације: село и варош. Према томе, даљи развој градова кретао би се једним утврђеним историјским правцем, с том разликом, што би се њихово урбанско усавршавање прилагођавало духу новог времена и идејама новог човека и његовим развијенијим потребама у складу са захтевима века технике и хуманијег схватања делатности данашње друштвене јединке.

Београд, у овом погледу, стоји пред већим и тежим задацима од осталих градова наше земље које су повољније околности историјског развоја поштеделе крвавих прелома у непрекидности живота и рада. Отуда је и комунални програм Београда замршеније и замашније дело од свих осталих задаћа. Ушће Саве у Дунав, та прометна артерија Средње Европе, представљало је од најстаријих времена тешки и крвави ковитлац из кога је узлетала народна душа у својим исплинским напорима ка националној слободи и државној самосталности. И у колико му та вихоровита прошлост ставља на чело понос херојских подхвата и гордост великих стремљења ка свом виталном одржању, у толико му данашњица намеће веће задатке и замршенију дужност при-

лагођавања духу новог времена у наслону на своју блиставу прошлост.

Данашња Општинска Управа на челу првих својих дужности ставила је попис становништва. Први извештај пописа, бројна констатација, изазива дивљење својим наглим скоком у упоређењу с разним етапама у развоју броја београдског становништва. Значи, студијом узрока који су деловали на овако замашни скок дошло би се до резултата који би резимирали оне историјске основе за развој наше престонице који ће и у будућности бити одлучни за њезин развој. Тиме би се, једновремено, дефинисао и програм даљег комуналног делања на многоструким правцима. Несумњиво је да склоп становништва представља чињеницу на коју се има ослањати будући комунални програм престонице. Данашња општинска управа по принципима науке сређује и ту врсту података који ће, поред утврђеног броја, пружити јасну слику формације друштвених класа и редова грађана проистеклих под извесним условима нашег развоја. *Обухватити привредно-социјалне и културне интересе грађанства и ставити их на одговарајуће место у комуналној политици*, значи дати правац једном одређеном раду заснованом на историјској истини развоја.

Пример других народа, с јачом културном прошлошћу, довољно наговештава обзире у овоме правцу. Не узимајући за сада у разматрање развој градова у Немачкој, у којој је под утицајем машине сав духовни живот претрпео пуно револуционисање увеличавајући снагу градских сталежа до пуне моћи, ни развој градова у Француској који је од револуције добио замаха другог типа, довољно је осврнути се на гигантски развој градова у Енглеској да би се добила јасна слика и узрока који су изазвали развој таквих размера и комуналних

мера које су биле у пуном складу с тенденцијама развитка

У Енглеској је потекла потреба за стварањем комуналних институција још од 1801. године. У то доба је у нашој држави тек засијала прва мисао на борбу с турским угњетачима. Богато подземље у Енглеској вулкански се распрштало и на мах створило сасвим нови ред ствари у друштву и држави. Појава првих радничких колонија изазвана је отварањем земљиног тла, и у колико се индустријски развитак јаче наглашавао, у толико се чисто комунална задаћа колонија, које су невероватном брзином претваране у велике градове, наметала као нужност сваке општинске управе. Време од 1832—1867. г. представља важну историјску етапу у Енглеској у толико што је ојачавањем средњег сталежа настао компромис старог доба с још неразвијеним новим идејама о држави, која је, као што је познато, најзад створена као пример примене најслободоумнијих принципа селф-говернмана. Тада је истакнуто начело саморадње грађана у слободној сарадњи на јавним интересима. Отуд је и Гледстоново реформно министарство (1869-75) имало пред очима један циљ: стално побољшавање животних услова радничке класе у моралном, умном и физичком правцу. Отуд велико начело, да је државна управа примењена социјална политика. На тој основици изграђена је и целокупна комунална политика заштите грађанских интереса.¹⁾

Београд, у том погледу, пружа другу слику. Развијен под другим историјским условима, друкчија се консолидација друштвена у њему испољила. У низу непрекидних борби кроз најмучније историјске периоде Београд је био поприште свих могућих окршаја који по своме пореклу и замашају представљају предмет опширних студија. Његово кретање ка данашњој величини ишло је упоредо с јачањем државе. Њихове су судбине тесно везане. Кроз разнолике историјске етапе

бивали су јаче истакнути у пуној разноврсности и брзи налет наших народних снага на свима пољима рада, и друштвено превирање и знатне привредно-социјалне промене. А преко свега доминирала је борба за наше национално ослобођење. Нужност историјске борбе наметала је Београду велике прекиде у усавршању и општој консолидацији. Отуд одсуство израђених система и јасно одређених погледа у правцу комуналног старања у ближој и даљој прошлости. Отуд одсуство комуналног програма и у најближој послератној прошлости.

Донекле је разумљива тешкоћа израде комуналног задатка са широм основицом за извешан период. Наша престоница је још увек подложна наглим променама у многоструким правцима свога кретања ка пуној величини многољуднога града. Она још нема израђену своју привредно-социјалну и културну физиономију: све је у знаку припреме за велики чин стварања и консолидације. Немирне народне снаге траже свој колотраг на пољу великог стваралаштва.

У доба ове наше народно-државне обнове, општинска управа стоји пред пуном историјском иницијативом за развој престонице. Познато је, да многи велики чин у људској цивилизацији није угледао света због недовољне свести носилаца напретка о сазрелости извесне реформе. Пред нама стоје задаће у пуној јасности и у погледу њихове историјске базе и у погледу будуће опсежности акције на подизању престонице. Применити начела модернога урбанизма уз једновремено одржавање типичних одлика и историјски вредносних особина наше престонице; створити од данашњег града средиште велике државе са свима прерогативима престоничког грађанина на живот који је диктован хуманим схватањем човекових потреба, то би, сажето речено, био комунални програм данашњице.

Добр. М. Стој.

¹⁾ Dr. Josef Redlich: Englische Lokalverwaltung, Leipzig, 1902.

www.M.Мидисављевић

Савремени начин гашења пожара

Употреба и стално повећавање потрошње лако запаљивих течности, које се употребљавају у аутомобилском промету, хемиској индустрији и њеним разноликим гранама производње; појачана употреба компримираних гасова у занатима и индустрији; све веће искоришћавање електрицитета у газдинству, радности, индустрији, промету и трговини чини да се број пожара и величина штете причињена пожарима непрекидно повећава и у варошима и на селу. Опасност по имовину и живот грађанства бива све већа и ватрогасним одесењима се постављају нови, много озбиљнији послови, које они са ранијим, простим средствима за гашење нису у стању да савладају. Ако пожарници хоће да и даље буду способни за рад, за постигнуће циља ради кога су и установљени, морају своје инструменте за уништење ватре и за заштиту усавршити, нарочите, савремене, справе набавити, увести нове начине за гашење пожара и пре свега потрудити се да предузму све мере и средства, која им даје модерна техника, да сваки пожар још у зачетку ослабе и тиме добију и времена и могућности да припреме путеве за спасавање и узму ситуацију у своје руке.

Под »начином гашења пожара« разуму се методи и средства којима се при данашњем стању технике пожарник служи у борби са ватром.

Начини за гашење, који се сада у пракси примењују јесу у главном ови:

1. Гашење помоћу влажења
2. Гашење помоћу исушивања (сушења)
3. Гашење помоћу паре
4. Гашење помоћу гасова који угушују пламен
5. Гашење помоћу хемијских течности
6. Гашење помоћу пене
7. Гашење помоћу угљене киселине на температури — 79°.

Пре него што пређемо на објашњење појединих начина гашења потребно је да дамо једно мало теоријско објашњење.

Свака ватра је последица хемијског спајања (оксидација) при коме се манифестују светлост и топлота. Ватра може да се појави само тада ако постоји објекат који може да гори, ако се

развије така топлота која температуру предмета може да подигне до температуре на којој се пали и ако се налази довољна количина ваздуха око запаљиве материје.

Материја која гори дели се према своме агрегатном стању на чврсту, течну и гасовиту и правило је да се гасовита лакше пали него течна, а течна лакше него чврста.

Од велике је важности за даље излагање факат да један упаљен објекат по себи не сагорева него сагоревају пара или гасови који се из њега развијају.

Па каквим се начином можемо послужити да угасимо неку ватру? Нама стоје на располагању четири могућности за гашење које се као примери у пожарничкој служби приказују и то:

I. Хлађење

Ватра се може угасити ако успемо да температуру предмета који гори спустимо испод температуре на којој се он пали, — ако га охладимо.

II. Одвајање

Ватра се може угасити ако успемо да погодним средствима кисеоник, који се у ваздуху налази, удаљимо од предмета који гори, — одвојимо.

III. Одување

Ватра се може угасити ако успемо да пламен од предмета који гори тако одстранимо, да се никаква запаљива пара не може више из њега развити и никако паљење не може наступити (н. пр. кад се дуне у палидрвце које гори).

IV. Угушење

Ватра се може угасити ако успемо да око предмета који гори створимо таку атмосферу у којој се услед недостатка кисеоника ватра угуши.

Да објаснимо сада поједине начине гашења ватре.

Гашење помоћу влажења је најпознатије, најстарије и највише се употребљава. Највећи број пожара се и данас гаси водом. Свуда се употребљава, према могућности и средствима онога који гаси, уобичајени начин гашења:

кацама, кофама, апаратима за гашење са млазницом, ручним пумпама или моторним млазницама са центрифугалним пумпама. У позориштима, стовариштима, творницама и т. сл. служе се и нарочитим постројењима за гашење водом; н. пр. решеткастим цевима са резервоаром из којих се вода у случају пожара пушта тако да цео терен под собом кропи у виду кише (нешто слично апаратима за просипање отровних течности, који су монтирани на аеропланима).

Успех овим начином гашења биће постигнут:

1. Ако проливена и на ватру бачена вода спречи да ваздух приђе материјалу који гори; ако га одвоји.

2. Ако вода која се на ватру баца испари и водена пара, која се при том развије допринесе да се ваздух од материје која гори потисне и

3. Ако при додиру са водом и испарењу воде наступи расхлађивање, које ће температуру предмета који гори спустити испод температуре на којој се пали.

Познато је да сада није допуштено сваку ватру водом гасити. Употреба воде у многим случајевима може шта више да буде опасна и треба пазити:

1. Да долазак воде не буде узрок за хемиско разлагање материје (негашен креч, карбит).

2. Да вода не учини да се материја која гори још више рашири (бензин, бензо)л.

3. Да водени млаз не изазове јако развијање прашине која у додиру са пламеном може да произведе тако зване »прашинске експлозије« које могу да буду врло јаке и опасне (н. пр. у млиновима, стовариштима хемиских фабрика и т. сл.)

Материја која је лакша од воде, која по води плива и не може да воду прими у себе, да се са водом измеша, може пожар баш помоћу воде

која се за гашење посипа, још више да рашири и да ватру пренесе и на друге предмете. Већина запаљивих течности су за време испарења специфички лакше од воде и не могу се водом растворити; оне се не могу са водом помешати и на тај начин дати раствор који би изгубио способност за запаљивање. Једино алкохол и спирт чине изузетак.

Разливане течности, које имају малу специфичну тежину (бензин, бензол, етар) могу се водом гасити само тако ако разливена површина није велика и ако могу да се од једном прелију великим количинама воде. Гашење водом разливених специфички тежих течности као тера, мазива и др., врши се лакше, јер је температура на којој оне испаравају виша и услед преливане воде температура пада брзо испод оне на којој те течности испаравају. Ипак је и у овом случају употреба воде само тада дозвољена ако не постоји опасност да се пожар пренесе током запаљиве течности и на друге предмете. Упаљена течност у судовима или резервоарима не сме се водом гасити, јер ту вода упада у судове, тоне и у кључалој се течности брзо претвара у пару чији, набујали мехури запаљену течност унаоколо расипају те тиме проузрокују нова палења. Највише што се може допустити и то кад су запаљене течности у малим судовима, то је да се вештим, преко ивице суда баченим воденим млазом, пламен одува те да наступи угашење. Ипак је овај начин боље не употребити нарочито због тога што се део воде може у суду задржати и запаљену течност, на горе наведен начин, опет избацити и унаоколо расипати и палити не запаљене објекте.

О другим начинима гашења пожара говорићемо у идућем броју.

Слободан Ж. Видаковић

WWW.UNILIB.RS

Дечија забавишта

Ко је год студирао дечије питање, које је у свима културним државама истакнуто као једно од најважнијих на дневни ред, запазио је да се огромна пажња поклања проблему дечијих забавишта.

У Швајцарским варошима сваки већи квартал има по неколико тих забавишта, са пространим игралиштем, баштом и терасом за сунчање деце.

У колико се све више учвршћавала истина, да је за сузбијање туберкулозе у даљој будућности најважнији рад на телесном одгоју деце, у толико се већа и озбиљнија пажња поклањала дечијим забавиштима; а упоредо и обдаништима за малу дечицу по сиротињским квартовима.

Дечија забавишта нису само установе где мали духови стичу прве основе, директне основе, за доцнију наобразбу. У њима се не учи најлакше само који стран културан језик, него се у њима, боље но и на који други начин ударају први и најважнији основи физичког васпитања, снажењу тела и физиолошког отпора његовог, који ће у доцнијем детињем животу представљати његово најдрагоценије благо. У њима се буди и дух опште солидарности, дружељубља и хуманитарних осећаја, тако битан у моралном одгоју деце.

Имао сам прилике да та дечија забавишта посматрам у Енглеској, специјално у Фавершам-Кенту. Практични Енглези, код којих су за прве дане детињства важнија здрава плућа и снажна мишица, него правила коњугације, удесили су доиста на један јединствен начин ове мале и цветне дечије рајеве.

Огромни зелени простори, као безкрајан кадифен њилим, пружа се пред очима деце. Около је висока ограда, већином од јаке и густе жице. Све врсте дечијих игралишта ту имају своја места. Љуљашка поред малог тркалишта, пирамиде песка, поред нарочито обележеног места у шуми за жмурке и дечија витлања. За мало одраслије — футбол и гимнастичка сала; а за све — тераса, широка и светла за одмарање и сунчања. Ни једно од тих бољих забавишта није без модерног купатила, већином са тушевицама, и салом са кварц лампом.

Није заборављена ни трпезарија — јер су

деца ту преко целог дана — где будући грађани и грађанке Албиона добијају млеко, чај, чувени Шкотланђански борвил, путер и џем.

Енглези су свесни једне велике истине, коју никада није штетно подвући и нагласити, да од доброг физичког васпитања деце зависи здравље расе, зависи будућност нације и државе. И они су се том васпитању посветили свом снагом. У њему учествује и држава и општина, и појединци. Управо они се боре за палму у овој племенитој утакмици.

Код нас се на жалост физичком васпитању поклања другостепена пажња. Оно је код нас бирократизирано. У њему се не осећа она потребна поезија радости као код Енглеца, него нешто усиљено, мртво, укочено под школском дисциплином, често пута милитаризирано. За то ученици место да се радују часу гимнастике, он за њих представља један сат досаде, некористне и врло често комичне досаде.

Код основаца физичко је вежбање мање хладно и укочено, али и мање цењено од оних којима је поверено телесно васпитање деце. У Енглеској школе не пропуштају готово ни један лепши дан да не направе са децом пољске и шумске екскурзије. Код нас су поворке школске деце за излет тако ретке, да кад их сретнемо ми се у неверици упитамо, по неумитном закону асоцијација представе, да ли то није врбица или бар пратња каквог великог државника?! Ненавикнути на те излете и не пада нам на ум да су то шетње до Топчидера, Ботаничке Баште или Кошутњака!..

За наше прилике најбоља би била комбинација Енглеског система за физичко васпитање са Швајцарским, где етичко духовни моменат преовлађује.

Нека нам је допуштено да приметимо да кад дође моменат да Општина изврши и ову тачку свога комуналног програма, да не допусти да се дечија забавишта и обданишта праве као оно затечено обданиште на крају Ратарске улице, тесно, изложено жези и прабини, које не личи ни на завод за корекцију малолетних злочинаца, а камо ли на завод за физичко и духовно васпитање дечице, пре него што пређу на основну наставу у државним школама.

Правилник Савеза Градова Краљевине С. Х. С.

На Конгресу Градова Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, који је одржан 7. и 8. маја 1927. године у Загребу, донет је Правилник одобрен решењем У Бр. 41.129 од 11. новембра 1927. г. које је привременој Управи Савеза Градова достављено актом Великог Жупана Загребачке Области Бр. 5127 од 26. јауара 1928. године. Правилник гласи:

Чл. 1. *Назив Савеза.* Савезу градова је назив „Савез Градова Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца.“

Чл. 2. *Сједиште Савеза.* Сједиште Савеза је у оном граду, којег одреди главна скупштина савеза (чл. 12. т. 8.).

Чл. 3. *Сврха Савеза.* Сврха је Савеза, да се брине за заједнички интерес градова, нарочито: да се бори за њихову самоуправу и да је чува, да подупире њихов заједнички рад и развитак, да унапређује међусобно познавање и усавршавање градских институција и градске администрације, да посредује у заједничким господарским, финансијским, управним, правним и другим животним и важним питањима градова, да пружа међусобну помоћ било које нарави, да посредује у свим споровима између појединих чланова Савеза међусобно, као и између појединих чланова Савеза и државне управе, да издаје савезно гласило.

Чл. 4. *Чланство Савеза.* Чланови Савеза могу бити градови, који су као такви законом посебно уређени и градови (вароши), који нису законом уређени као градови, али имају карактер града.

О примању чланова одлучује пословни одбор — Против његовог закључка допуштена је жалба на главну скупштину Савеза.

Чл. 5. Поједини градови могу склапати под-савез.

Чл. 6. *Приходи Савеза.* Приходи Савеза јесу:

- 1.) уписнине,
- 2.) чланарина,
- 3.) дарови, легати.

Уписнину и чланарину одређује главна скупштина. Чланарина има се установити процентуално према редовном приходу свакогодишњег буџета појединог града.

Чланарина има се уплатити годишње унапред и то сваке године до краја марта, а први пута у најдаљем року од три мјесеца након уписа. — Уписнина плаћа се једном за увјек.

Приступ обавезује на чланство од најмање три године. — Ако се иступ из Савеза не најави најмање три мјесеца прије, него мину те три године, продужује се чланство и обвеза плаћања чланарине на даљне три године.

Чл. 7. *Права и дужности чланова.* Чланови имаду право учествовања према правилима Са-

веза, те се могу служити свим уредбама Савеза тражити савјете и мишљења те стављати предлоге за интервенције и предлоге на предсједништво, одбор и главну скупштину.

Чланови су дужни настојати, да самоуправа градова напредује, те подупирати сва настојања Савеза, која иду за тим циљем.

Чл. 8. *Престанак чланства.* Чланство престаје:

- 1.) Иступ, пријављеним барем три мјесеца прије краја треће године чланства.
- 2.) Искључењем.

Искључити може се онај члан, који ради против интереса Савеза и који у одређено време није платио уписнину и чланарину.

Искључење закључује пословни одбор, а против тога закључка дозвољен је у року од месец дана након обавијести призив на главну скупштину. — Призив има одгодну моћ.

С престанком чланства престају сва права на имовину Савеза.

Чл. 9. *Јамство чланова.* Чланови јамче за уплату уписнине и чланарине за читаво дотично трогодиште. — За обавезе Савеза према трећим лицима одговара само савезна имовина.

Чл. 10. *Органи Савеза.* Савезни су органи:

- 1.) главна скупштина,
- 2.) пословни одбор,
- 3.) надзорни одбор.

Чл. 11. *Редовна главна скупштина.* Редовна главна скупштина одржава се сваке године једанпут, а има се сазвати барем мјесец дана прије дана одржања. — Сазив скупштине и дневни ред има се огласити у савезном гласилу и у службеним новинама у Београду, Загребу и Љубљани.

Чл. 12. *Надлежност главне скупштине.* У надлежност редовне главне скупштине спада:

- 1.) испитивање и одобравање пословног извештаја,
- 2.) испитивање закључних рачуна за прошлу годину и подјелење одрешница,
- 3.) утврђивање прорачуна,
- 4.) избор председништва, пословног и надзорног одбора те обраничког суда,
- 5.) примање дарова, легата и т. д., стицање и отуђивање некретнина,
- 6.) промјена савезних правила,
- 7.) престанак Савеза и расположба имовином Савеза,

- 8.) одређивање сједишта Савеза,
- 9.) одређивање висине чланских приноса,
- 10.) одлука о предлозима чланова и одбора,
- 11.) одређивање мјеста за идућу скупштину,
- 12.) избор одбора према чл. 24. Правилника

Чл. 13. *Ванредна скупштина.* Ванредна скупштина сазива се:

- 1.) кад то пословни одбор закључи,

2.) када бар $\frac{1}{3}$ чланова уз назнаку сврхе и разлога то заиште. — У овом се случају мора скупштина сазивати барем за 4 недеље, од дана стиглог поднеска рачунајући.

Чл. 14. *Закључци скупштине.* Главна је скупштина способна да пуноважно закључује, ако је назочна половина свију чланова. — Ако на правилно сазвану главну скупштину не дође довољан број чланова, може се истога дана један сат касније одржати главна скупштина и без обзира на број назочних чланова. — Закључци се доносе већином гласова. — У случају равне подјеле гласова сматра се закључком онај предлог, за кога гласа председник. — Сваки град имаде у скупштини само један глас.

Сваком граду стоји на вољу, како ће и на који начин изабрати своје делегате за главну скупштину.

Предлози чланова имају се у правилу 14 дана прије одржавања главне скупштине писмено поднијети председнику Савеза. — Ако би се на самој скупштини изнијели нови предлози, могу они само онда доћи на расправу, ако зато гласају $\frac{2}{3}$ назочних чланова.

Избори имаду се извршити гласовницима, у колико се не закључи избор акламацијом.

На главној скупштини имаду право гласа само они чланови који су уплатили чланарину и уписницу за дотичну годину.

Чл. 15. *Записник скупштине.* На скупштини води се записник, који потписује председник и тајник Савеза, а овјеравају га 2 по скупштини Савеза изабрана члана.

Чл. 16. *Управа Савеза.* Послове Савеза води пословни одбор, који се састоји од председника и 14 чланова. — Предсједник Савеза Градова је и предсједник пословног одбора. Остале чланове бира главна скупштина на три године. — Чланом пословног одбора може бити сваки делегат града у смислу чл. 14. ал. 2. Правилника.

Чл. 17. *Дјелокруг пословног одбора.* Пословни одбор је извршни и управни орган Савеза.

Његова је дужност:

да у овом реду пази, да се постигне сврха Савеза према чл. 3. Правилника,

да извршава закључке главне скупштине,

да води послове савезног уреда,

да даје темељне смјернице за уређивање савезног гласила,

да врши све послове, које му одреди главна скупштина, као и све ове послове, који нису горе одређени, а који се тијеком времена покажу потребнима.

Чл. 18. *Закључци пословног одбора.* Пословни одбор бира између себе 2 потпредседника, који замењују председника.

Пословни одбор може доносити правоваљане закључке, ако је осим председника и његова заменика назочно најмање пет чланова. — Закључци се доносе једноставном већином гласова. — Кад су гласови једнако подјелене,

вриједи као закључак онај предлог, за који гласује председник.

Чл. 19. *Председник Савеза.* Председник Савеза бира редовна главна скупштина између представник градова.

Председник заступа Савез према јавним властима и трећим лицима.

Чл. 20. *Дужности председника.* Председник Савеза:

сазивље редовну и ванредну главну скупштину, предсједа јој и води је, сазивље пословни одбор, предсједа и сједницама одбора и води их, води уредну писарну и према закључцима одбора надзире благајничко пословање.

Кад је предсједник Савеза спријечен, замјењује га први, а кад је и он спријечен, други председник пословног одбора.

Савез потписује председник и тајник тако да, испод исписаног или оштампаног имена Савеза метну своје потписе. — Отправак без потписа не вриједи.

Чл. 21. *Надзорни Одбор.* Чланове надзорног одбора, њих тројицу, бира главна скупштина на три године. — Они не могу бити чланови пословног одбора.

Дужност је надзорног одбора контролирати финансијално господарство Савеза на начин, који пронађе подесним, те ревидирати најмање 3 пута на годину благајну Савеза, а у нарочито важним случајевима пословни одбор Савеза.

Чл. 22. *Обранички суд.* Спорове око савезних одношаја решава обранички суд, који се састоји од 3 члана. Њих изабере главна скупштина на три године. Барем један од њих мора бити правник. Ова лица изаберу између себе председника. Ако се не сложе, одлучује жријиб. Сједнице обраничког суда сазивље председник пословног одбора.

Чл. 23. *Писарна Савеза.* За вршење писарничких и административних послова има се уредити посебна писарна.

За вршење тајничког, благајничког и књиговодственог пословања поставља се посебни тајник и благајник. Тајник води све тајничке послове, рјешава све стигле поднеске и подноси их председнику на апробацију, потписује са председником сва савезна рјешења, одговара за исправно административно пословање савезне писарне. Благајник прима уплате, те исплаћује рачуне и дознаке према налогу председника и у оквиру утврђеног прорачуна. Сав готов новац дужан је благајник уложити у новчани завод, којег одреди пословни одбор.

Намјештење и берива чиновника писарне одред председник Савеза. Исто тако одређује председник намјештење и берива даљњих чиновника, ако би се за њихово намјештење показала потреба.

Чл. 24. *Стручни одбор.* Осим редовних одбора, може главна скупштина за provedбу

www.unilib.rs

нарочитих потреба градова бирати посебне одборе од самих стручњака. Ови се одбори могу бавити решавањем само оних предмета, које им одреди главна скупштина. Стручни одбори раде у правилу споразумно са пословним одбором.

Чл. 25. *Престанак Савеза*. Савез престаје:

1. кад то закључи главна скупштина.
2. Кад број чланова спадне на 3.

Закључак главне скупштине о престанку Савеза треба да гласује 2/3 свих чланова

Савеза. Закључак о престанку мора садржавати и расположбу за имовиног Савеза.

Ако главна скупштина ништа друго не закључи, има се имовина Савеза уновчити, предати оном граду, где је сједиште Савеза, те употребити за побијање неписмености у држави.

У Загребу, 8. маја 1927. г.

Привремени председник Савеза
градова Краљевине С. Х. С.

Вјек. Хјндл, в. р.

Комуналне занимљивости широм света

Станови за грудоболне

У Немачкуј, у више градова, као Дрездену, Манхајмну, Белфелцу Гладбоху и Сигену, створене су иницијативом Општине тако зване *Колоније за Грудоболне*, које су у ствари као нека предграђа тих вараша, подигнута на сунчаном, ведром и сувом земљишту у близини шуме, која их штити од ветрова и наглих климатских промена.

Многи социјални хигијеничари тврде, да даљна, усамљена и јако изолована климатска лечилишта утичу врло рђаво на душу и расположење туберкулозних болесника, нарочито на оне из сиромашнијих класа, који не могу себи да пруже сва она задовољства и разонођења, која су имућнима могућа.

Зато они предлажу да се за сиромашне породице у којима има туберкулозних болесника подигну нарочити станови у којима би болесник имао своју оделиту собу, и који их не би довели у полагај да прекидају све везе са друговима, рођацима и пословним светом.

У свим поменутих варошима подигнуте су овакве колоније и резултати добивени били су ванредно добри. Свака зграда удешена је за — 5 породица. У Дортмунду је једна таква колонија састављена из 268 зградаца.

Општина и млеко

Млеко је једна од најважнијих људских храна, важнијих него и хлеб и месо. Не само да се њиме храни четвртина човечанског рода у свакој његовој секунди, него се њиме подиже подмладак и удара темељ будућим генерацијама. Зато се у многим Општинама на Западу, нарочито у Лондону, поклања највећа пажња чистоћи, квалитету и јевтиној цени млека.

Да би у што јачој мери одговарали овој основној комуналној дужности многе Општине у Шампани увеле су читави један систем у откуп и дистрибуцију млека.

Све млеко, које се доноси из села, одкупљује

се од стране општине још при улазу сеоских млекара у варош. Ту се у нарочитим просторима оно држи у леду, пошто се претходно подвргне свака канта специјалном филтровању и анализи. Затим се то млеко пастеризира и држи пола сата на температури од 65°. После ове манипулације млеко се вештачки расхлади и аутоматска распе у бутеље претходно дезинфиковане. Данас се у Напуљској Општини преко 50.000 литара млека овако »преради« и раздели грађанству. Друго се млеко не сме продавати у вароши.

Заштита новорођене деце

Према Руселовом пројекту, који је Сенат примио, те је постао тиме пуноважан Закон за Француску, сва су деца о којима се говори подвргнута режиму његовим строгим прописа. Он се већ сада простире над 45.000 новорођанчади и близу других 300.000 деце.

Законом је тачно прецизирано како ће се поступати са децом. Предвиђене су уговорне клаузуле између дојкиња и Општине.

Зар један такав закон није потребан и нама, који поред 300.000 ратних сирочади имамо далеко већи број незбринуте одојчади — које смрт немилице сатире?!

Ваздушне школе

У Ломбардији су на неколико места учињени покушаји са овим школама на »чистом зраку«. И ако без нарочитих охолих претензија, ове су школе показале ванредне резултате, те их сада све више отварају. Деци се предаје под ведрим небом, нешто у шетњи, као код античких Грка, нешто за клупама. Пошто су школе екстернати, предвиђене су и пољске трепезарије, као и ваздушна, водена и сунчана купатила.

Деца се јутром и вечером одводе и доводе једним специјалним ђачким возом у варош.

Службени огласи

Оглас

за набавку 10.000 куб. мет. дрва

На дан 29. Маја 1929 године у 10 часова пре подне одржаће се у Економату Београдске Општине I офертална лицитација за набавку 10.000 кубних метара дрва а за потребу основних школа и Општинских надлештава и Установа.

Услови за ову набавку могу се добити у Економату Београдске Општине сваког дана од 8 — 12 пре подне и од 3 — 6 по подне.

ЕБр. 2416. Из Суда Општине Града Београда од 22-IV-1929 г.

Оглас

Израда и испорука трамвајских карата

Управа Трамваја и Осветлења расписује прву оферталну лицитацију за израду и испоруку Трамвајских карата, на дан 31. Маја 1929. г. у 11 часова пре подне у Управи.

Уз понуду се мора положити кауције од 10% односно 20% за стране понуђаче од укупне понуђене цене и то у готовом новцу или гарантном писму какве веће Банке, које мора бити регистро-

вано у Министарство Финансија или државним папирима.

Кауција се полаже најдаље до 10 часова пре подне т. ј. пре лицитације.

Услови се могу добити сваког радног дана од 8-12 час. пре подни и 3-6 часова по подне у Економату Управе Трамваја и Осветлења.

Из Економата Управе Трамваја и Осветлења ТУБР. 1251 од 8 Маја 1929. године, у Београду.

Оглас

За издавање под закуп износ фекалија у реону Београда

На дан 28. Маја 1929 године у 10 часова пре подне одржаће се у Економату Београдске Општине I офертална лицитација за издавање под трогодишњи закуп износ фекалија у реону вароши Београда.

Оферти морају бити снабдени са 100. — динара државне таксе и 3 динара у готову на име Општинске таксе.

Услови за ову лицитацију могу се добити у Економату Београдске Општине сваког радног дана од 8 — 12 часова пре подне и од 3 — 6 часова по подне.

ЕБр. 2417 Од Суда Општине Београдске од 22-V-1929 године.

Главни овлашћени
Државне Класне

продавац срећака
Лутрије С. Х. С.

„Југословенска Домовина“

Телефон 56-33.

Београд

Канцеларија: Макензијева 59.

Чековни рачун код Пошт. Штедионице Бр. 53.267. Адреса за телеграме: Југословенска Домовина Београд.

Срећке Државне Класне Лутрије према огромним добитцима, који се извлаче сваког месеца коштају врло мало новаца, док су суме згодитак веома велике и износе преко 82,000.000 динара за једно коло. Може се лако омогућити свакоме био богат или сиромаш, радник, чиновник или подузетник, да редовно купује и игра срећакама, које су многе у нашој држави начиниле срећним и богатим.

Траже се подпродавци за сва места

Тражити услове

Купујте срећке код овлашћене колектуре
Југословенска Домовина

Београд – Макензијева 59.

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Београд који нестаје...

О Последњи остаци старих турских грађевина

О Турски амам

Уметнички радови сликара В. Пастухова

WWW.UNILIB.RS

Београд који нестаје...

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

О Босанска улица

О Угао улице Босанске и Краљевића Марка

Уметнички радови сликара В. Пастухова